

سبک های فرزند پروری والدین با کمال گرایی در دانشجویان خانواده های تک فرزند و چند فرزند

نورالله طاهری^۱، راضیه شیرزادگان^۲، سعیده الهامی^۳، ناهید محمودی^{۴*}، مريم بان^۵، سارا سروندیان^۶

۱- دکترای پرستاری، دانشکده علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران.

۲- کارشناسی ارشد پرستاری، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی لرستان، خرم آباد، ایران

۳- کارشناسی ارشد پرستاری، مربی، دانشکده علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران.

۴- کارشناسی ارشد روان شناسی بالینی، دانشکده علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران (نویسنده مسئول)

آدرس الکترونیک: Mahmoodi.n2014@gmail.com

۵- کارشناسی ارشد آموزش پرستاری، مربی، دانشکده علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران.

۶- کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپوراهواز، اهواز، ایران

تاریخ پذیرش: ۹۷/۴/۲۴

تاریخ دریافت: ۹۷/۳/۳

چکیده

زمینه و هدف: از موارد موثر در پرورش افراد سالم در جامعه آموزش خانواده و دادن آگاهی به والدین است. این مطالعه با هدف بررسی رابطه سبکهای فرزند پروری والدین با کمال گرایی در دانشجویان پرستاری و پزشکی دانشکده علوم پزشکی آبادان و مقایسه آن در خانواده های تک فرزند و چند فرزند در سال ۱۳۹۳ انجام شد.

مواد و روش ها: پژوهش کنونی با رویکرد توصیفی - تحلیلی بود. تعداد مورد مطالعه متشكل از ۳۲۲ نفر دانشجوی پرستاری و پزشکی بود که به روش نمونه گیری تصادفی ساده به مطالعه وارد شدند. جهت جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه اطلاعات دمو گرافیک، پرسشنامه سبک های فرزند پروری و پرسشنامه کمال گرایی استفاده گردید.

یافته ها: در مردان در میزان ۴ ابعاد کمال گرایی (تردید نسبت به اعمال، انتظارات والدین، انتقاد والدین و نظم و ترتیب) بین افراد با یک فرزند و چند فرزند تفاوت معناداری وجود ندارد، ولی نگرانی در مورد اشتباهات با یک فرزند بیشتر از نگرانی در مورد اشتباهات با چند فرزند است ($P < 0.05$). سبک فرزند پروری مقتدرانه در میان هر دو جنس زن و مرد بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده است. در مردان بین سبک فرزند پروری مقتدرانه با نظم و ترتیب رابطه مثبت و معنی دار آماری وجود دارد ($r = 0.68, p < 0.01$) و بین این سبک فرزند پروری با انتقاد والدین کمترین رابطه آماری وجود دارد ($r = -0.37, p < 0.01$).

نتیجه گیری: با توجه به نابهنجار بودن سازه کمال گرایی، شناخت رابطه سبک های فرزند پروری والدین با کمال گرایی فرزندان علاوه بر پیشبرد نظریه های مربوط به کمال گرایی و شخصیت، به دست اندر کاران تعلیم و تربیت کمک نموده تا به صورت کاربردی با آموزش شیوه های مناسب فرزند پروری از بوجود آمدن این سازه مرضی تا حدی پیشگیری کرد.

واژه های کلیدی: سبک های فرزند پروری، کمال گرایی، دانشجویان

برای حفظ اقتدار خود قائل‌اند و هرگونه تلاش از جانب فرزندان برای به چالش کشیدن این اقتدار را سرکوب می‌کنند، کودکان مجاز نیستند با والدین بحث کنند و یا به طور مستقل تصمیم بگیرند (۸). در فرزند پروری سهل‌گیرانه والدین بر خلاف والدین سخت‌گیر بسیار پاسخ‌دهنده بوده و اجازه خودگردانی را به کودکان می‌دهند و آنها را ملزم به انجام رفتار رشد یافته نمی‌کنند (۹). در فرزند پروری غفلت ورزانه والدین در پاسخ‌دهی و سخت‌گیری در سطح پائینی قرار داشته و طرد کننده هستند (۱۰). در شیوه فرزند پروری مقتدرانه والدین دارای سطح بالایی از کنترل و پاسخ‌دهی بوده و فرزندان آنان، اجتماعی و به طور مؤثری با کفایت‌اند و مشکلات رفتاری اندکی را نشان می‌دهند (۱۱). سبک فرزند پروری والدین از این جهت مهم است که می‌تواند بر نوع کمال‌گرایی ایشان تأثیر بگذارد. برای مثال فرزندانی که از والدین یا سبک فرزند پروری مقتدر برخوردارند اهدافی واقع بینانه و در سطح توانایی خود برمی‌گزینند (۱۲).

کمال‌گرایی، باوری غیرمنطقی نسبت به خود و محیط اطراف است. (۱۳) کمال‌گرایی، یکی از ویژگی‌های شخصیتی هست که نقش مهمی در سازش یافته‌گری افراد ایفا می‌کند (۱۴) و به عنوان یک سبک شخصیتی در نظر گرفته می‌شود که در آن افراد برای انجام اعمال بدون نقص، تلاش زیادی کرده و معیارهای بالایی را برای ارزیابی رفتار در نظر می‌گیرند (۱۵). در حالی که بعضی کمال‌گرایی را سازه‌ای تک‌بعدی و اساساً آسیب‌زا می‌دانند، عده‌ای آن را چندبعدی می‌دانند (۱۶). از دیدگاه دو بعدی، ابعاد کمال‌گرایی دارای نامهای متفاوتی است (مبتد و منفی، فعل و منفعل، نوروتیک و بهنجار یا سالم و ناسالم) (۱۷) کمال‌گرایان بهنجار، معیارهای بالایی برای خود ارزیابی دارند، اعتماد به نفس بیشتری دارند و

خانواده، اساسی‌ترین نهاد جامعه‌پذیر کردن کودکان به ویژه در سال‌های حساس اولیه زندگی است (۱). روش تربیتی والدین، در تکوین شخصیت و هم چنین سازگاری آنان با وضعیت مختلف اجتماعی مؤثر است (۲)، کودکان در فرآیند جامعه پذیری خانواده، امرونهی والدین، تقلید و همانندسازی را که از مهم‌ترین شیوه‌های انتقال ارزش‌ها، هنجارها و سنت‌های اجتماعی است یاد می‌گیرند (۱). رابطه والدین با فرزند در درجه اول، از نگرش والدین نسبت به فرزند تأثیر می‌پذیرد (۲). فرزند پروری، مجموعه‌ای از نگرش‌های تربیتی والدین نسبت به کودک است که منجر به ایجاد جو هیجانی می‌شود که در آن رفتارهای والدین بروز می‌یابد (۳). در واقع پایه و اساس شیوه فرزند پروری، میین تلاش‌های والدین برای کنترل و اجتماعی کردن کودکانشان است (۲). شیوه‌هایی که والدین در تربیت فرزندان خود به کار می‌گیرند به ۳ دسته سهل‌گیرانه، مقتدرانه و دموکراتیک یا اقتدار- منطقی تقسیم می‌شوند (۴). کیفیت روابط خانوادگی، تأثیر عمیق و پایداری بر تحول روانی افراد بر جای می‌گذارد (۱). خانواده‌ای که از توان و امکانات لازم برخوردار است تا وظایف پدر و مادری را به نحو مطلوب و با موفقیت انجام دهد در هریک از اعضای احساس ایمنی، وابستگی و رفاقت ایجاد می‌کند. همچنین احساس داشتن هدف و جهت و پیشرفت و ارزش فردی را در آنان به وجود می‌آورد (۱).

به طور کلی، پژوهشگران متعددی، چهار شیوه فرزند پروری اساسی مبتنى بر ۲ شاخص اصلی یعنی محبت والدین و پاسخ‌دهی والدینی و کنترل والدین را طرح ریزی کرده‌اند (۵,۶,۷). در فرزند پروری مستبدانه والدین سطوح بالایی از کنترل و سطح پائینی از پاسخ‌دهی را اعمال می‌کنند. آن‌ها معمولاً ارزش زیادی

تری ایفا نمایند. با توجه به موارد عنوان شده، مطالعه‌ای با هدف بررسی رابطه بین سبک‌های فرزندپروری والدین با کمال‌گرایی در دانشجویان پرستاری و پزشکی و مقایسه آن خانواده‌های تک فرزند و چند فرزند دانشکده علوم پزشکی آبادان انجام شد.

مواد و روش‌ها

این پژوهش، یک مطالعه توصیفی تحلیلی و از نوع همبستگی و به روش مقطعی می‌باشد که روی دانشجویان دختر و پسر رشته پرستاری و پزشکی دانشکده علوم پزشکی آبادان انجام گرفت. جامعه مورد پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشکده علوم پزشکی آبادان (۱۲۰۰ نفر) که با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس و طبق جدول مورگان، حجم نمونه ۲۹۱ نفر به دست آمد که با در نظر گرفتن ۱۰ درصد ریزش در نمونه، حجم نمونه نهایی به ۳۲۲ نفر افزایش یافت که از این تعداد، ۲۰۶ نفر دانشجوی رشته پرستاری و ۱۱۶ نفر دانشجوی رشته پزشکی بودند. نمونه‌گیری پس از اخذ مجوز از معاونت پژوهشی و ریاست دانشکده انجام شد، ابزارهای این مطالعه، پرسشنامه سبک‌های فرزند پروری بامریند و کمال‌گرایی فراتست بود.

پرسشنامه سبک‌های فرزند پروری بامریند بوده که توسط Dayana Baumerind در سال ۱۹۷۲ ساخته شده است (۸،۲۰). این پرسشنامه، در برگیرنده سه سبک فرزند پروری آسان‌گیرانه، مقتدرانه و مستبدانه می‌باشد و دارای ۳۰ سؤال است که بر اساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت (۰-۱-۲-۳-۴) نمره‌گذاری می‌شود و هر ۱۰ سؤال از پرسشنامه یک سبک فرزند پروری را می‌سنجد (۲۱). پایایی این ابزار توسط شعیری و حکیم جودای (۱۳۸۹) برای شیوه‌های آسان‌گیرانه، مستبدانه و مقتدرانه به ترتیب ۰/۶۹، ۰/۷ و ۰/۷۹ گزارش شده است (۲۲). این پرسشنامه توسط والدین

نیاز زیادی برای پیشرفت دارند که این نیاز به پیشرفت از طریق تمایل به انجام کارها، رسیدن به سطح بالای کمال و تلاش برای مسلط شدن متجلی می‌شود (۱۶) آن‌ها از تلاش و رقابت برای برتری و کمال لذت می‌برند و در عین حال محدودیت‌های شخصی خود را به رسمیت می‌شناسند (۱۵). از سویی افرادی که با کمال‌گرایی نابهنجار یا افراطی مشخص می‌شوند کسانی هستند که نیاز به پیشرفت کمتری دارند و تمایل به انجام یا اتمام کارها ندارند و معمولاً از انجام وظایف خود طفره می‌روند (۱۶) از تلاش زیاد برای انجام بدن نقص کارشان که معمولاً با استرس فراوانی همراه است رنج می‌برند (۱۵). به عبارتی، کمال‌گرایی تمایل در جهت بی‌نقص بودن است و کمال‌گرایان افراطی، افرادی هستند که می‌خواهند در همه جنبه‌های زندگی‌شان بی‌عیب باشند (۱۳). مطالعه Frost و همکاران جهت بررسی نقش والدین در رشد کمال‌گرایی فرزندان، نشان داد که بین کمال‌گرایی مادران و کمال‌گرایی دختران رابطه وجود دارد، اما بین کمال‌گرایی پدر و دختر رابطه معنادار نیافت (۱۷). Vieth &Trull در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که در هر دو گروه دختر و پسر، کمال‌گرایی خودمحور با کمال‌گرایی خودمحور والد هم‌جنس رابطه وجود داشت. همچنین در دختران بین کمال‌گرایی جامعه محور دختران رابطه وجود داشت (۱۸).

از آن جا که ویژگی‌های ارتباطی و شخصی والدین، دو دسته از عوامل و تأثیرگذار بر ویژگی‌های فرزندان محسوب می‌شود و بین شیوه‌های فرزندپروری والدین و رفتارهای سازنده و مخرب فرزندان رابطه معناداری وجود دارد (۱۹)، لذا آگاه ساختن والدین و ارائه آموزش‌هایی به خانواده جهت پرورش افراد سالم در جامعه از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و سازمان‌های ذی‌ربط می‌بایست در این زمینه نقش فعال-

یافته‌ها

بر اساس نتایج مطالعه حاضر، در کل ۳۲۲ نفر وارد مطالعه شدند که میانگین سنی کلیه دانشجویان شرکت-کننده ۲۰ ± ۲ بود. به طور کلی ۱۴۹ نفر مرد (۴۶/۳ درصد) و ۱۷۳ نفر زن (۵۳/۷ درصد) بودند. شایان ذکر است تمامی دانشجویان پرستاری ۲۰۵ (۶۴ درصد) در مقطع کارشناسی و تمام دانشجویان پزشکی ۱۱۶ (۳۶ درصد) نفر در مقطع دکترای حرفه‌ای بودند.

از ۱۱۶ دانشجوی شرکت-کننده رشته پزشکی در این پژوهش، ۳۲/۱٪ مردان و ۲۳/۳٪ زنان دارای سبک فرزند پروری آسان گیرانه، ۷/۱٪ و ۱۰٪ زنان دارای سبک فرزند پروری مستبدانه و ۶۰/۷٪ مردان و ۶۶/۷٪ زنان دارای سبک فرزند پروری منطقی بودند.

در گروه پرستاری، ۱۱/۸٪ مردان و ۱۱/۵٪ زنان دارای سبک فرزند پروری آسان گیرانه، ۱۵/۱٪ مردان و ۱۲/۴٪ زنان دارای سبک فرزند پروری مستبدانه، ۷۳/۱٪ مردان و ۷۶/۱٪ زنان دارای سبک فرزند پروری منطقی بودند.

میزان ابعاد کمال گرایی در دانشجویان پرستاری و پزشکی به تفکیک جنسیت در جدول ۱ آمده است.

در مردان پزشکی نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین $۲۰/۹ \pm ۴/۰۴$ ، تردید نسبت به اعمال $۱۰/۴۸ \pm ۲/۶۱$ ، انتظارات والدین $۱۵/۱ \pm ۲/۷۸$ ، انتقاد والدین $۲۳/۵۳ \pm ۲/۶$ و نظم و ترتیب $۲۰/۲۸ \pm ۴/۳۷$ است. در مردان پرستاری نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین $۲۱/۲ \pm ۴/۵۴$ تردید نسبت به اعمال $۱۰/۱۱ \pm ۲/۹۶$ ، انتظارات والدین $۱۶/۶ \pm ۳/۵۵$ ، انتقاد والدین $۹/۱ \pm ۳/۳۶$ ، استانداردهای فردی $۹/۱۶ \pm ۲/۴۶$ و نظم و ترتیب $۲۳/۹۵ \pm ۴/۰۸$ است.

در زنان پزشکی نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین $۲۲/۷ \pm ۵/۲$ ، تردید نسبت به اعمال

تکمیل و از دانش آموزان خواسته شد بعد از تکمیل، در اختیار محقق قرار دهنده.

از پرسشنامه کمال گرایی فراست به منظور ارزیابی ابعاد مختلف کمال گرایی استفاده شده است. این آزمون در سال ۱۹۹۰ توسط Frost و همکارانش بر پایه مدل چند بعدی کمال گرایی، ساخته شد (۲۳). این پرسشنامه دارای ۳۵ عبارت و دارای ۵ زیر مقیاس: نگرانی در مورد اشتباهات، تردید نسبت به اعمال، انتقاد والدین، استانداردهای فردی و نظم و ترتیب است. نحوه نمره گذاری به صورت مقیاس لیکرت از (۱-۴) است که در مقابل هر سؤال پیوستاری از کاملاً مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم و کاملاً موافقم قرار گرفته است (۲۰).

در نسخه ایرانی این پرسشنامه، ضریب همسانی درونی برای کل پرسشنامه برابر با ۰/۸۶ و برای زیرمقیاس‌های نگرانی درباره اشتباهها، شک درباره اعمال، انتظارات والدینی، انتقاد گرایی والدینی، معیارهای شخصی و سازماندهی به ترتیب برابر با ۰/۷۸، ۰/۷۲، ۰/۴۷، ۰/۵۷ و ۰/۸۳ به دست آمد (۲۳). ضریب بازآزمایی با فاصله یک هفته نیز برای کل پرسشنامه برابر ۰/۹۱ به دست آمد. همچنین روایی همگرایی پرسشنامه کمال گرایی چند بعدی فراست بر اساس رابطه با پرسشنامه کمال گرایی مثبت و منفی مناسب گزارش شده است (۲۴).

داده‌های حاصل پس از جمع‌آوری با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۸ و روش‌های آماری توصیفی (میانگین، انحراف معیار) و تحلیلی شامل آزمون‌های کولموگراف اسپرینف، من ویتنی، تی مستقل و همبستگی پیرسون است.

$10/0/5 \pm 4/69$ ، $20/0/5 \pm 4/69$ تردید نسبت به اعمال $2/86$ $\pm 2/86$ ، انتقاد انتظارات والدین $16/36 \pm 3/69$ ، انتقاد والدین $16/36 \pm 3/69$ ، استانداردهای فردی $23/17 \pm 3/92$ و نظم و ترتیب $23/9 \pm 4/65$ است.

$10/98 \pm 2/84$ ، انتظارات والدین $16/58 \pm 2/85$ ، انتقاد والدین $9/23 \pm 2/66$ ، استانداردهای فردی $3/58 \pm 3/58$ و نظم و ترتیب $22/17 \pm 3/25$ است. در زنان $23/88$ پرستاری نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین

جدول ۱: میزان ابعاد کمال گرایی در دانشجویان پرستاری و پزشکی (به تفکیک جنسیت)

میزان کمال گرایی در دانشجویان پرستاری و پزشکی بر حسب جنسیت

انحراف استاندارد	میانگین	بیشترین نمره	کمترین نمره	تعداد پاسخگویان	گویه ها	
$4/0/4$	$20/96$	۳۵	۱۰	۵۶	۸	نگرانی در مورد اشتباهات
$2/61$	$10/48$	۱۹	۵	۵۶	۴	تردید نسبت به اعمال
$2/79$	$15/11$	۲۱	۸	۵۶	۵	انتظارات والدین
$2/64$	$9/16$	۱۵	۴	۵۶	۴	انتقاد والدین
$2/61$	$23/53$	۲۹	۱۷	۵۶	۷	استانداردهای فردی
$4/37$	$20/28$	۲۸	۱۳	۵۶	۶	نظم و ترتیب
$4/54$	$21/18$	۳۳	۱۰	۹۳	۸	نگرانی در مورد اشتباهات
$2/96$	$10/12$	۱۷	۴	۹۳	۴	تردید نسبت به اعمال
$3/55$	$16/57$	۲۵	۱۰	۹۳	۵	انتظارات والدین
$3/36$	$9/10$	۱۶	۴	۹۳	۴	انتقاد والدین
$4/0/8$	$23/96$	۳۳	۱۶	۹۳	۷	استانداردهای فردی
$4/85$	$24/0/6$	۳۰	۱۳	۹۳	۶	نظم و ترتیب
$5/20$	$22/75$	۳۵	۱۴	۶۰	۸	نگرانی در مورد اشتباهات
$4/84$	$10/98$	۱۹	۶	۶۰	۴	تردید نسبت به اعمال
$2/85$	$16/58$	۲۲	۱۰	۶۰	۵	انتظارات والدین
$2/66$	$9/23$	۱۵	۴	۶۰	۴	انتقاد والدین
$3/58$	$23/88$	۳۱	۱۳	۶۰	۷	استانداردهای فردی
$3/25$	$22/17$	۳۰	۱۳	۶۰	۶	نظم و ترتیب
$4/69$	$20/53$	۳۱	۸	۶۰	۸	نگرانی در مورد اشتباهات
$2/86$	$10/0/5$	۲۰	۴	۱۱۲	۴	تردید نسبت به اعمال
$3/69$	$16/37$	۲۵	۷	۱۱۲	۵	انتظارات والدین
$3/35$	$9/28$	۱۶	۴	۱۱۲	۴	انتقاد والدین
$2/92$	$23/17$	۳۱	۱۵	۱۱۲	۷	استانداردهای فردی
$4/65$	$23/9/0$	۳۰	۱۲	۱۱۲	۶	نظم و ترتیب
				۳۲۲		جمع کل

$9/16 \pm 2/46$ ، استانداردهای فردی $23/53 \pm 2/6$ و نظم و ترتیب $4/37 \pm 2/28$ است. در مردان پرستاری نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین $4/54 \pm 4/0/4$ ، انتظارات والدین $15/1 \pm 2/78$ ، انتقاد والدین

در مردان پزشکی نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین $4/0/4 \pm 4/0/9$ ، تردید نسبت به اعمال $2/61 \pm 2/61$ ، انتظارات والدین $10/48 \pm 10/48$ ، انتقاد والدین

نظم و ترتیب $3/25 \pm 3/17$ است. در زنان پرستاری نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین $4/69 \pm 4/69$ ، تردید نسبت به اعمال $2/86 \pm 2/85$ ، انتظارات والدین $10/05 \pm 10/05$ ، استانداردهای فردی $3/92 \pm 3/92$ و نظم و ترتیب والدین $16/36 \pm 16/36$ ، انتقاد والدین $9/27 \pm 9/27$ ، استانداردهای فردی $3/92 \pm 3/92$ و نظم و ترتیب والدین $4/65 \pm 4/65$ است.

تفاوت سبک‌های فرزند پروری در والدین تک‌فرزنده و چند‌فرزنده بر حسب جنسیت در جدول ۲ آمده است.

در زنان پزشکی نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین $5/2 \pm 5/2$ ، تردید نسبت به اعمال $2/84 \pm 2/84$ ، انتظارات والدین $16/58 \pm 16/58$ ، انتقاد والدین $10/98 \pm 10/98$ ، استانداردهای فردی $3/58 \pm 3/58$ و نظم و ترتیب والدین $9/23 \pm 9/23$ است.

در زنان پزشکی نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین $5/2 \pm 5/2$ ، تردید نسبت به اعمال $2/84 \pm 2/84$ ، انتظارات والدین $16/58 \pm 16/58$ ، انتقاد والدین $10/98 \pm 10/98$ ، استانداردهای فردی $3/58 \pm 3/58$ و نظم و ترتیب والدین $9/23 \pm 9/23$ است.

جدول ۲: مقایسه سبک‌های فرزند پروری در والدین تک‌فرزنده و چند‌فرزنده بر حسب جنسیت

آماره	میانگین	سطح معناداری	
۰/۵۹	۸	تک‌فرزنده	آسان‌گیرانه*
	۸/۷۹	چند‌فرزنده	
۰/۱۵	۹/۶۷	تک‌فرزنده	مستبدانه*
	۷/۲۰	چند‌فرزنده	
۰/۳۹	۱۵	تک‌فرزنده	منطقی*
	۱۲/۶۶	چند‌فرزنده	
۰/۰۶	۶/۶۰	تک‌فرزنده	آسان‌گیرانه**
	۹/۳۴	چند‌فرزنده	
۰/۸۸	۶/۸۰	تک‌فرزنده	مستبدانه**
	۷/۰۳	چند‌فرزنده	
۰/۶۹	۱۴	تک‌فرزنده	منطقی*
	۱۳/۵۸	چند‌فرزنده	

* آزمون من یو ویتنی
** آزمون تی مستقل

افراد با یک‌فرزنده و چند‌فرزنده سبک فرزند پروری منطقی تفاوت معناداری وجود ندارد. ($p > 0/05$). در زنان در سبک فرزند پروری آسان‌گیرانه سطح معناداری $0/06$ و بیشتر از $0/05$ است پس بین افراد با معناداری $0/06$ و بیشتر از $0/05$ است پس بین افراد با یک‌فرزنده و چند‌فرزنده سبک فرزند پروری آسان‌گیرانه تفاوت معناداری وجود ندارد، در زنان در سبک فرزند پروری مستبدانه سطح معناداری $0/88$ و بیشتر از $0/05$ است پس بین افراد با یک‌فرزنده و چند‌فرزنده سبک فرزند پروری مستبدانه تفاوت معناداری وجود ندارد، در زنان در سبک فرزند پروری منطقی سطح معناداری $0/29$ و بیشتر از $0/05$ است پس بین

در مردان در سبک فرزند پروری آسان‌گیرانه سطح معناداری $0/59$ و بیشتر از $0/05$ است پس بین افراد با یک‌فرزنده و چند‌فرزنده سبک فرزند پروری آسان‌گیرانه تفاوت معناداری وجود ندارد، در مردان در سبک فرزند پروری مستبدانه سطح معناداری $0/15$ و بیشتر از $0/05$ است پس بین افراد با یک‌فرزنده و چند‌فرزنده سبک فرزند پروری مستبدانه تفاوت معناداری وجود ندارد، در مردان در سبک فرزند پروری منطقی سطح معناداری $0/05$ و بیشتر از $0/05$ است پس بین افراد با یک‌فرزنده و چند‌فرزنده سبک فرزند پروری مستبدانه تفاوت معناداری وجود ندارد، در مردان در سبک فرزند پروری منطقی سطح معناداری $0/29$ و بیشتر از $0/05$ است پس بین

تفاوت بین میزان کمال گرایی در تک فرزندان و چند فرزندان در دانشجویان پرستاری و پزشکی دانشکده علوم پزشکی آبادان در سال ۱۳۹۳ (به تفکیک جنسیت) با آزمون من ویتنی در جدول ۳ آمده است.

ندارد، در زنان در سبک فرزند پروری منطقی سطح معناداری $0/69$ و بیشتر از $0/05$ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند سبک فرزند پروری منطقی تفاوت معناداری وجود ندارد. ($p < 0/05$).

جدول ۳: مقایسه ابعاد کمال گرایی در والدین تک فرزند و چند فرزند بر حسب جنسیت

میانگین $\pm$ انحراف		آماره	سطح معناداری
	معیار		
۰/۰۴۲	۶۹/۰۰	۲۷/۶۷ $\pm$ ۶/۴۳	تک فرزند
		۲۰/۹۶ $\pm$ ۴/۲۲	چند فرزند
۰/۸۸	۲۰۸/۰۰	۱۱/۶۷ $\pm$ ۶/۳۵	تک فرزند
		۱۰/۲۳ $\pm$ ۲/۷۵	چند فرزند
۰/۶۶	۱۸۷/۵۰	۱۷/۳۳ $\pm$ ۴/۰۴	تک فرزند
		۱۵/۹۹ $\pm$ ۳/۳۵	چند فرزند
۰/۲۸	۱۴۱/۰۰	۷/۳۳ $\pm$ ۳/۰۵	تک فرزند
		۹/۱۶ $\pm$ ۳/۰۴	چند فرزند
۰/۱۰	۱۰۱/۰۰	۲۶/۶۷ $\pm$ ۲/۰۸	تک فرزند
		۲۳/۷۴ $\pm$ ۳/۶۰	چند فرزند
۰/۳۲	۱۴۷/۰۰	۲۵/۶۷ $\pm$ ۴/۰۴	تک فرزند
		۲۲/۵۸ $\pm$ ۵/۰۲	چند فرزند
۰/۸۱	۳۹۲/۰۰	۲۲/۸۰ $\pm$ ۸/۰۴	تک فرزند
		۲۱/۲۶ $\pm$ ۴/۸۸	چند فرزند
۰/۷۰	۳۷۶/۰۰	۱۱/۴۰ $\pm$ ۴/۳۹	تک فرزند
		۱۰/۳۵ $\pm$ ۲/۸۳	چند فرزند
۰/۰۶	۲۱۷/۵۰	۱۳/۰۰ $\pm$ ۴/۴۷	تک فرزند
		۱۶/۵۴ $\pm$ ۳/۳۴	چند فرزند
۰/۰۹	۲۳۴/۰۰	۱۱/۶۰ $\pm$ ۲/۷۰	تک فرزند
		۹/۱۸ $\pm$ ۲/۱۱	چند فرزند
۰/۴۴	۳۳۴/۰۰	۲۱/۸۰ $\pm$ ۵/۷۲	تک فرزند
		۲۳/۴۷ $\pm$ ۳/۷۵	چند فرزند
۰/۹۳	۴۰۹/۰۰	۲۳/۴۰ $\pm$ ۴/۲۸	تک فرزند
		۲۳/۲۹ $\pm$ ۴/۳۰	چند فرزند

تفاوت معناداری وجود دارد و میزان نگرانی در مورد اشتباهات در والدین تک فرزند بیشتر از والدین با چند فرد است، ($P < 0.05$).

در مردان در نگرانی در مورد اشتباهات سطح معناداری ۰/۰۴۲ و کمتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و حنده فرزند نگران در مورد اشتباهات

افراد با یک فرزند و چند فرزند نگرانی در مورد اشتباهات تفاوت معناداری وجود ندارد، ($p > 0.05$). در زنان در تردید نسبت به اعمال سطح معناداری ۷۰٪ و بیشتر از ۰٪ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند تردید نسبت به اعمال تفاوت معناداری وجود ندارد، در زنان در انتظارات والدین سطح معناداری ۰٪ و بیشتر از ۰٪ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند انتظارات والدین تفاوت معناداری وجود ندارد، در زنان در انتقاد والدین سطح معناداری ۰٪ و بیشتر از ۰٪ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند انتقاد والدین تفاوت معناداری وجود ندارد، در زنان در استانداردهای فردی سطح معناداری ۰٪ و بیشتر از ۰٪ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند استانداردهای فردی تفاوت معناداری وجود ندارد، در زنان در نظم و ترتیب سطح معناداری ۰٪ و بیشتر از ۰٪ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند نظم و ترتیب معناداری وجود ندارد. ($p > 0.05$).

در مردان در تردید نسبت به اعمال سطح معناداری ۰٪ و بیشتر از ۰٪ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند تردید نسبت به اعمال تفاوت معناداری وجود ندارد، در مردان در انتظارات والدین سطح معناداری ۰٪ و بیشتر از ۰٪ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند انتظارات والدین تفاوت معناداری وجود ندارد، در مردان در انتقاد والدین سطح معناداری ۰٪ و بیشتر از ۰٪ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند انتقاد والدین تفاوت معناداری وجود ندارد، در مردان در استانداردهای فردی سطح معناداری ۰٪ و بیشتر از ۰٪ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند استانداردهای فردی تفاوت معناداری وجود ندارد، در مردان در نظم و ترتیب سطح معناداری ۰٪ و بیشتر از ۰٪ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند نظم و ترتیب تفاوت معناداری وجود ندارد. در زنان در نگرانی در مورد اشتباهات سطح معناداری ۰٪ و بیشتر از ۰٪ است پس بین

جدول ۴: رابطه بین سبک‌های فرزندپروری و ابعاد کمال‌گرایی در مردان و زنان (به تفکیک جنسیت)

نمط	استانداردها	انتقاد والدین	انتظارات والدین	تردد	اشتباهات	
۰/۱۸-	۰/۱۲	۰/۳۴	۰/۰۹-	۰/۲۴	۰/۲۹	همستگی پرسون آسان گیرانه
۰/۰۲۵	۰/۱۵	۰/۰۰۰	۰/۲۷۸	۰/۰۰۳	۰/۰۰۰	سطح معناداری
۰/۱۵	۰/۱۲	۰/۲۲	۰/۲۱	۰/۲۶	۰/۱۹	همستگی پرسون مستبدانه
۰/۰۷	۰/۱۵	۰/۰۰۸	۰/۰۰۹	۰/۰۰۱	۰/۰۲	سطح معناداری
۰/۶۸	۰/۳۹	۰/۳۷-	۰/۳۱	۰/۲۸-	۰/۱۶-	همستگی پرسون منطقی
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۵۲	سطح معناداری مردان
۰/۰۴-	۰/۰۹	۰/۱۷	۰/۰۸	۰/۱۴	۰/۱۵	همستگی پرسون آسان گیرانه
۰/۰۶	۰/۲۶	۰/۰۲	۰/۲۷	۰/۰۷	۰/۰۶	سطح معناداری
-۰/۲۰	۰/۰۳	۰/۱۸	۰/۱۲	۰/۳۳	۰/۳۷	همستگی پرسون مستبدانه
۰/۰۰۸	۰/۶۹	۰/۰۱	۰/۱۲	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	سطح معناداری
۰/۵۵	۰/۳۹	۰/۳-	۰/۲۹	۰/۲۱-	۰/۱-	همستگی پرسون منطقی
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۵	۰/۱۹۵	سطح معناداری زنان

پرستاری و پژوهشکی و مقایسه آن در خانواده‌های تک فرزند و چند فرزند انجام شد.

این پژوهش نشان داد که بین سبک‌های فرزند پروری والدین با کمال گرایی در دانشجویان خانواده‌های تک فرزند و چند فرزند، رابطه معناداری برقرار است اما میانگین خانواده‌های تک فرزند در تمامی این ابعاد از خانواده‌های چند فرزند بالاتر است. در تبیین این یافته می‌توان بیان نمود رفتار والدین و شخصیت کودکان تحت تأثیر متغیرهای گوناگونی قرار دارد که یکی از انواع این متغیرها، تعداد اعضای خانواده است. شواهد نشان داده است در خانواده‌های تک فرزند، والدین تمام آرزوهای خود را از فرزند خود انتظار دارند و از وی می‌خواهند که در تمام عرصه‌های زندگی بهترین عملکرد را از خود نشان دهد. در سال‌های اخیر تعداد والدین تک فرزند بنا به دلایلی روند رو به رشدی به خود گرفته از جمله: دشواری تأمین هزینه خانواده‌های پرجمعیت و تحت کنترل داشتن تربیت فرزند توسط والدین. اکثراً درباره افزایش جمعیت نگران هستند، برخی از والدین مایل نیستند با مشکلاتی که ممکن است میان فرزندان ایجاد شود روبرو شوند و آنان از پیچیده شدن مسائل خانوادگی که بر اثر چند فرزندی پدید می‌آید، اجتناب می‌ورزند. از آنجایی که تربیت فرزند انعکاس نوع رابطه‌ای بوده که والدین با فرزندانشان شکل می‌دهند، شیوه فرزند پروری قادر بوده بهزیستی فرزندان را از طریق تأثیری که رابطه فرزند و والد می‌گذارد تحت تأثیر قرار دهد که این نتایج با مطالعه فرنودیان و پیک هارت همسو می‌باشد (۲۵، ۲۶).

بین افراد شرکت‌کننده در هر دو رشته از لحاظ سبک‌های فرزند پروری تفاوت معناداری مشاهده شد. به طوری که نتایج حاصل از پژوهش نشان داد سبک

نتایج جدول فوق نشان داده است که در مردان بین سبک فرزند پروری سهل گیرانه با انتقاد والدین رابطه مثبت و معنی دار آماری وجود دارد ($r=0.01$, $p=0.34$) و بین سبک فرزند پروری سهل گیرانه با نظم و ترتیب کمترین رابطه را با شدت معکوس وجود دارد، ($r=-0.05$, $p=0.18$). بین سبک فرزند پروری مستبدانه با تردید نسبت به اعمال رابطه مثبت و معنی دار آماری وجود دارد ($r=0.01$, $p=0.26$) و بین سبک فرزند پروری مستبدانه با نگرانی در مورد اشتباہات کمترین رابطه با شدت مستقیم وجود دارد ($r=0.05$, $p=0.19$). بین سبک فرزند پروری مقتدرانه با نظم و ترتیب رابطه مثبت و معنی دار آماری وجود دارد ($r=0.01$, $p=0.68$) و بین سبک فرزند پروری مقتدرانه با انتقاد والدین کمترین رابطه را با شدت معکوس وجود دارد ($r=-0.01$, $p=0.37$).

در زنان بین سبک فرزند پروری سهل گیرانه با انتقاد والدین رابطه مثبت و معنی دار آماری وجود دارد ($r=0.05$, $p=0.18$). بین سبک فرزند پروری مستبدانه با نگرانی در مورد اشتباہات رابطه مثبت و معنی دار آماری وجود دارد ($r=0.01$, $p=0.37$). بین سبک فرزند پروری مستبدانه با نظم و ترتیب کمترین رابطه را با شدت معکوس وجود دارد ($r=-0.01$, $p=0.20$). بین سبک فرزند پروری مقتدرانه با نظم و ترتیب بیشترین رابطه مثبت و معنی دار آماری وجود دارد ($r=0.01$, $p=0.55$). بین سبک فرزند پروری مقتدرانه با انتقاد والدین کمترین رابطه با شدت معکوس وجود دارد. ($r=-0.01$, $p=0.30$).

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین سبک‌های فرزند پروری والدین با کمال گرایی در دانشجویان

مواجه هستند. آنان علاوه بر استرس‌های معمولی که هر فرد بهنجاری ممکن است تجربه نماید، خود به ایجاد استرسور می‌پردازند زیرا در بسیاری از قلمروهای رفتاری به دنبال کمال می‌گردند که با مطالعه Levinson (۲۰۱۳)، پاکدامن (۹۳) و جهانبخش (۹۳) همسو است (۳۱-۳۳).

این یافته که بین سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه دانشجویان مرد با انتقاد والدین بالاترین رابطه با شدت مستقیم ۰/۳۴ وجود دارد و کمترین رابطه را نظم و ترتیب با شدت معکوس ۰/۱۸ دارد، بین سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه دانشجویان زن، با نگرانی در مورد اشتباهات بالاترین رابطه را با شدت مستقیم ۰/۱۷ دارد؛ و کمترین رابطه را با نظم با شدت معکوس ۰/۰۴-۰/۰۴ دارد را می‌توان این گونه تبیین کرد که والدین سهل‌انگار نسبت به فرزندان خود ابعاد آزادی و پذیرش را اعمال می‌کنند و فرزندان حمایت بسیاری بدون اینکه قوانین و محدودیت‌های خاصی از طرف والدین اعمال شود را دریافت می‌کنند اما وقتی در گیری صمیمانه والدین با فرزندان به اعمال مهار و انتظارات سطح بالا تبدیل شود، احساس شایستگی و استقلال عمل به شدت افت می‌کند و سبب می‌شود فرزند به توکانی‌های خود اطمینان کافی نداشته باشد. آن‌ها از سطح بالای تردید نسبت به اعمال و نگرانی در مورد اشتباهات برخوردارند و هنگام مواجهه با ناملایمات، تمایل به واپس روی دارند، نسبتی که عمل می‌کنند و به فعالیت‌بی‌هدف می‌پردازند. این موارد منعکس‌کننده روابط معیوب اعضای خانواده با یکدیگر و روش تربیتی نادرست والدین است که با مطالعه پاکدامن (۱۳۹۳)، ملک‌زاده (۱۳۹۳) و صادق خانی (۱۳۹۱) همسو است (۲۲، ۳۲، ۳۴).

و زمانی که سبک فرزندپروری والدین از لحاظ مؤلفه‌هایی چون مراقبت، رابطه و ساختار نامناسب

فرزنده‌پروری مقتدرانه در میان هر دو جنس زن و مرد بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده که با مطالعه بشارت و همکاران هم راستاست (۲۷). همچنین طبق نتایج به دست آمده بین کمال‌گرایی و شیوه فرزند پروری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. این یافته در تطابق با یافته‌های Craddock (۲۰۰۹) (۲۸)، بشارت (۱۳۸۸) و فرنودیان (۲۹) بود. در واقع بسیاری از پژوهشگران کمال‌گرایی را پیامد تعامل کودکان با والدینشان می‌دانند. از طرفی بیشتر کودکان کمال‌گرا نیز در خانواده‌هایی پرورش می‌یابند که عملکرد کمتر از کامل را با انتقاد آشکار یا ضمنی پاسخ می‌دهند. در نتیجه فرزندان این خانواده‌های متوجه، ممکن است شیوه‌های انتقادی ارزیابی از عملکرد خود را یاد بگیرند (۳۰).

از دیگر نتایج حاصل این بود که در کمال‌گرایی (نگرانی در مورد اشتباهات) بین افراد با یک فرزند و چند فرزند تفاوت معناداری وجود دارد و نگرانی در مورد اشتباهات با یک فرزند بیشتر از نگرانی در مورد اشتباهات با چند فرزند است. محققین دریافتند افرادی که از ارزیابی منفی دیگران می‌ترسند و در مورد اینکه اشتباه نکنند، نگران هستند؛ در موقعیت‌هایی که در معرض دید دیگران قرار گرفته و امکان این هست که مورد ارزیابی و انتقاد قرار گیرند، به طرق نامناسب دچار اشکال می‌شوند. در نتیجه بر اثر این ترس، فرد نگران قضاوت منفی دیگران در مورد خود بوده به همین خاطر سعی در اجتناب از موقعیت ارزیابی دارد، زیرا احساس می‌کند دیگران او را بی‌ارزش و احمق می‌پنداشند بدین ترتیب با افزایش شدت ترس فرد از ارزیابی منفی و به دنبال آن، اجتناب از موقعیت، اضطراب فرد افزایش می‌یابد. در این راستا و به اعتقاد هویت و فلت (۲۰۰۲) کمال‌گرایان به دلیل رویکرد غیرواقع بینانه‌شان به زندگی با استرس‌های بیشتری

خود مستلزم رعایت استانداردهای والدین شده، آن‌ها را درونی کرده و در عمل مطابق با استانداردها رفتار می-نمایند، در نتیجه این فرزندان شیوه‌های ارزیابی عملکرد خود به طور کمتر انتقادی را یاد نمی‌گیرند؛ و در نهایت نگرش منفی نسبت به ویژگی‌های درونی خود دارند، همین امر زمینه خود انتقادگری و کمال‌گرایی منفی را در فرزند پرورش می‌دهد، بنابراین به شیوه کمال‌گرایانه رفتارهای خود و دیگران را ارزیابی می‌کنند که با مطالعه بشارت، صادق خانی (۹۳)، جهانبخش (۹۳)، هاشمی (۹۲)، فرنودیان (۹۲) همسو است (۱۳، ۲۲، ۲۷، ۳۴، ۳۳، ۲۵).

این یافته که بین سبک فرزندپروری مقتدرانه دانشجویان مرد با نظم و ترتیب بالاترین رابطه را با شدت مستقیم ۰/۶۸ دارد و کمترین رابطه را انتظارات والدین با شدت معکوس ۰/۳۷ - دارد و بین سبک فرزندپروری مقتدرانه دانشجویان زن، با نظم و ترتیب بالاترین رابطه را با شدت مستقیم ۰/۵۵ دارد و کمترین رابطه را انتقاد والدین با شدت معکوس ۰/۳۰ - دارد. را می‌توان این گونه تبیین کرد که والدین اقتدارگرا سعی می‌کنند فعالیت‌های فرزندان را به شیوه منطقی و مباحثه محور هدایت کنند. این والدین گفتگوی شفاهی را تشویق می‌کنند، دلایل رفتارهایشان را با فرزندان در میان می‌گذارند و وقتی فرزندشان از پیروی کردن امتناع می‌ورزند، اعتراض خود را بیان می‌کنند. والدین نامبرده کنترل جذب بر رفتار فرزندان اعمال کرده ولی آنان را خیلی محدود نمی‌سازند، از طرفی استانداردهایی را برای رفتار آینده فرزندانشان تعیین می‌کنند (۲۸). اعطاف‌پذیر نیز هستند. آنان با دلیل و منطق، شرایطی را که می‌خواهند فرزندانشان پذیرند توضیح می‌دهند. به طور کلی خودمختاری فرزندانشان را می‌پذیرند و افکار نقادانه را تشویق می‌کنند. آنان بیشتر بر اهداف هم‌دلانه تأکید می‌نمایند. والدین مذکور، متوجه و در عین حال

است، بستر تحول نامناسب فراهم شده و در نتیجه موجب رفتارهایی می‌شود که به عنوان منفی برچسب خورده است زمانی که این مؤلفه‌ها کاهش می‌یابد رفتارهای مثبت از جمله داشتن نظم نیز کاهش می‌یابند که این شرایط معمولاً با سبک فرزندپروری سهل-گیرانه همراه است که با مطالعه صادق خانی (۱۳۹۱) همسو است (۲۲).

این یافته که بین سبک فرزندپروری مستبدانه دانشجویان مرد با تردید نسبت به اعمال، بالاترین رابطه با شدت مستقیم ۰/۲۶ دارد و بین سبک فرزندپروری مستبدانه دانشجویان زن با نگرانی در مورد اشتباها با شدت مستقیم ۰/۳۷ دارد را می‌توان این گونه تبیین کرد که در خانواده‌های با سبک فرزندپروری مستبدانه؛ تائید و پذیرش فرزندان مشروط و وابسته به رعایت بی‌قید و شرط انتظارات و استانداردهای والدین بوده و احساس ارزش خود به فرزندان، اغلب وابسته به تائید والدین است. این والدین به گفتگو بین خود و فرزندان اعتقاد ندارند و در نتیجه فرزندان از انتخاب هدف منطقی و دست‌یافتنی ناتوان می‌شوند، نسبت به توانایی‌های خود اطمینان کافی کسب نمی‌کنند چرا که به طور مداوم با دستورات و انتقادات والدین مواجه می‌شوند. لذا سطوح بالای اضطراب را تجربه می‌کنند و فرزندان از اعمالی که انجام می‌دهند همیشه تردید دارند و نگران این هستند که اشتباہی انجام ندهند. این والدین با آزادی دادن به فرزندان خود، آنان را در محیطی از تردید و نامنی قرار می‌دهند و فرزندان شاید به اشتباہ گمان می‌کنند که والدین انتظارات زیادی از آنان دارند. علاوه بر این محبت افراطی و از خود گذشتگی‌های فراوان والدین ممکن است احساس گناه، جبران و این احساس که همیشه مورد تائید والدین باشد را در فرزند به وجود آورد. لذا فرزندان برای به دست آوردن پذیرش و تائید والدین

نسبت به انتقادات و انتظارات والدین و کاهش کمال-گرایی می‌شود که با مطالعه فرازی (۹۲) و تنهای رشوانلو (۱۳۸۸) همسو است (۳۷، ۳۹).

با توجه به نابهنجار بودن سازه کمال‌گرایی و در ارتباط بودن آن با مشکلات روان‌شناختی می‌توان با انجام پژوهش‌های بیشتر در زمینه شناخت عوامل مؤثر در به وجود آوردن این سازه مرضی و در پی آن آگاه‌سازی جامعه در پیشگیری این امر کوشید. همچنین با در نظر گرفتن این واقعیت که مادران سهم مهمی در امر تربیت فرزندان بر عهده دارند می‌توان با آموزش سبک‌های فرزندپروری مناسب، گام مهمی در راستای سلامت روان فرزندان برداشت. تکرار این مطالعه در نمونه‌های متفاوت پیشنهاد می‌گردد تا تکرار پذیری و قدرت تعمیم نتایج آزموده شود، همچنین پیشنهاد می‌شود متغیرهای میانجی تأثیرگذار بر رشد سلامت روانی و اجتماعی از قبیل سبک دل‌بستگی والدین و ارتباط آن با سبک فرزندپروری ایشان در نظر گرفته و بررسی گردد.

تشکر و قدردانی

نویسنده‌گان مقاله بر خود لازم می‌دانند از مسئولان دانشکده علوم پزشکی آبادان و تمامی دانشجویانی که در انجام این مطالعه همکاری نمودند، تشکر و سپاسگزاری نمایند.

تأییدیه اخلاقی

راعیت حقوق طرح در کمیته اخلاق دانشکده علوم پزشکی آبادان به شماره ۰۴۳-۹۳۱۱ و در مورخ ۹۳/۱۰/۲۴ تائید شده است.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسنده‌گان بیان نشده است.

پاسخگو هستند (۱۹)، این والدین انتظار دارند که از فرزندانشان، رفتارهای رشد یافته بیینند؛ کودکانشان را ترغیب می‌کنند تا مستقل باشند و نظام باز و انعطاف-پذیر را برای تعامل با فرزندشان دارند و موازین رفتاری روشن را برای آنها وضع می‌کنند به این ترتیب به آنها نظم را یاد می‌دهند (۲۵)؛ که با مطالعه Penelo، Limbourne، اسفندیاری، ملک‌زاده، فرازی و خانجانی همسو است چرا که در طی مطالعه آنها مشخص شد افرادی که والدین خود را به عنوان اقتدار منطقی طبقه‌بندی کرده بودند، بالاترین نمره را در مقیاس کفایت اجتماعی و کمترین نمره را در مقیاس اختلال روان‌شناختی و رفتاری کسب کردند چون والدین در عین گرم و صمیمی بودن با فرزند خود، کنترل‌کننده و مقتدر هستند و تأثیر کمی بر آزادی‌های فردی فرزندان دارد. این شیوه باعث می‌شود که فرزندان با کفایت، واقع گرا، دارای اعتمادبه‌نفس، فعال، خود نظم بخش باشند، فشارهای بالقوه محیط را کنترل کنند و بر جریان زندگی خود اثربخش باشند (۳۴، ۴) (۳۶-۳۸).

از طرفی، وقتی والدین به عنوان یک الگو و یک منبع قابل اعتماد در فعالیت‌های مختلف فرزندان در منزل در گیر می‌شوند، محدودیت‌هایی را اعمال می‌کنند، تشویق می‌کنند و در موقعي که فرزندانشان با مشکلات اجتماعی، تحصیلی و فردی روبرو می‌شوند، می‌توانند به عنوان راهنمای او عمل کنند. این در گیر شدن نشان می‌دهد که والدین برای فرزند خود ارزش قائل‌اند و به او اهمیت می‌دهند و معیارهایی در خور توان فرزندشان از آنها انتظار دارند؛ در نتیجه اضطرابی در فرزندان مبنی بر این که معیارها خارج از توان آنهاست و توانایی برطرف کردن آنها را ندارند، پیش نمی‌آید و این امر موجب کاهش اضطراب فرزندان

References

- 1- Zarei E. Investigating the relationship between parental parenting practices and adolescent offenders in high risk behaviors based on Cloninger scale. Journal of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd. Symposium on risk behaviors. 2010; 8 (3): 224-220. (Persian).
  - 2- Parcham A, Fatehizadeh M, Allah Yari. Comparison of Baberind's child-rearing styles with responsible parenting style in Islam. Journal of Research in Islamic Education 2012; 20: A new course. 14. 138-115. (Persian).
  3. Sarban H, Morad A, Tabibi Z. Relationship between parental educational attitudes and the dimensions of psychosocial health (self-concept and social interaction) of adolescent girls. School of Psychology, fall 2014; 2 (3): 97-124.
  4. Esfandiari H. Reliability and validation of scale for the measurement parents child rearing practices and relationship its life skills in high schools students Minab. Hormozgan state researches education 2005.P.71-72.[Persian]
  - 5-Baumerind D. The Effects of authoritative Parental Control on Child Behavior. Child development 1996;37(2):887-907.
  - 6-Scheafer E SA. Circumflex Model for Maternal Behavior. Journal of Abnormal and social psychology2003;5(2):226-235.
  - 7-Zimmerman B J, Bandura A, Martinez P M. Self – Motivation for academic attainment – the role of self- efficacy beliefs and personal goal setting American educational research journal2003; 26(3):663-676.
  8. Moradian J, Aliopour S, Shanni Yalagh M. The causal relationship between parenting styles and academic performance by academic self-efficacy and progress motivation. Psychology of Family 2014; 1 (1): 63-74.
  - 9- Sayed Shirazi M. The relationship between Parents educational styles and Youths formation of religious identity type. Unpublished Master's thesis in counseling. Allameh university2004.
  - 10- Alizadeh H, Yari M. The study of parenting style in families of youths with behavior disorder and families without behavior disorder.
  - 11- Tozandeh Janni H, Tavakoli Zadeh J, Legizam Z. The Effectiveness of Parenting Techniques on Self-efficacy and Mental Health of Humanities Students of Payame Noor and Azad University of Neyshabour. Quarterly journal of Horizons 2011, 17 (2). (Persian).
  - 12- Hosseini Ghaffari F. The Relationship between Parents' Parenting Styles and Perfectionism (Positive and Negative) in Students at Ferdowsi University of Mashhad. Abstract articles of the 3rd National Congress of Pathology of the Family. May 2008: 129. (Persian).
  - 13- Hashemi L, Latifian M. The prediction of normal and neurotic girl's perfectionism by the dimensions of mother's perfectionism and family communication patterns. Quarterly Journal of Family Studies2012; 8 (32): 425-405. (Persian).
  14. Kusha N, Ebrahimi ME, Zoogi Paydar M. The Relationship of Defensive Mechanisms with Perfectionism in Female Students of Islamic Azad University, Hamedan Branch in the academic year of 93-92. Journal of Behavioral Sciences 2014; 6 (22): 124-140.
  15. Hajlu N, Sobhi Qaralamaki N, Rahbari Tarmasari M, Haghigatgo M. Perfectionism and self-efficacy in nurses in Rasht's educational centers. Research in Medical Education 2011; 3 (1): 42-48.
  - 16- Fatehi Y, Abd Khoda'i M S, Pour Gholami F. Investigating the relationship between perfectionism and self-efficacy with procrastination in employees of Public Hospital in Farashband. Journal of Social Psychology Researches Year 2012; 2 (6). (Persian).
  17. Frost, R O, Lahart C. M, & Rosenblate R. The development of perfectionism:A study of daughters and their parents. Cognitive Therapy and Research,1991; 15: 469–489.

18. Vieth, A. Z., & Trull, T. J. Family patterns of perfectionism: An examination of college students and their parents. *Journal of Personality Assessment* 1991; 72: 49-67.
- 19- Besharat MA, Azizi K, Poursharifi H. The Relationship Between Parenting Styles and Children's Perfectionism in A Sample of Iranian Families. *Journal of Family Research* 2011; 7(2): 145-160.
20. Ghasemi Pourkordmahaleh M, Bazzayan S. The Relationship between Parents' Parenting Styles and Perfectionism with Social Anxiety of Gifted Students. *Journal of Behavioral Sciences* 2015; 101-114.
21. Moazeni T, Aghaei A, Golparvar M. Prediction of attachment styles of children based on parental parenting styles. *Quarterly Journal of Education and Evaluation* 2014; 7 (25): 87-99.
- 22- Sadegh Khani A, Ali-Akbari Dehkordi M, Kakojvibari A A. Comparison of childbirth practices for mothers of 7 to 9 year-old boys with disorderly disorder and normal disorder in Ilam city. *Quarterly Exceptional Persons*: 2011; 3 (6): 114-95. (Persian).
23. Abbaspour P, Ahmadi S, Ahmadi M, Seyyed Asl T. The role of attachment styles and perfectionism in predicting mental health of students. *Journal of Clinical Research in Pirate Sciences* 2014; 3 (3): 168-160.
24. Bitaraf S, Shaeeri MR, Javadi MH. Social Phobia, Parenting Styles, and Perfectionism. *Dev Pschol: Iran Psychol* 2010;7(25):75-82. [persian].
25. Farnodian P, Asad Zadeh H, Ebrahimi Ghavam S. The Relationship Between Parenting Style and Parental Perfectionism, Self-Regulation Is Done with Students in Single Child and Multi-Child Family. *Journal of Behavioral Sciences* 2012;5(16):99-120.
26. Peak Hart, Carl. Educational keys for single parent parents). Translator Hajizadeh, Masoud. Publisher Sabrine, eighth edition, 2006. (Persian).
27. Besharat M.A, Azizi K, Hoseini A. Relationship Between Perfectionism Parents and Parenting Styles. *Research in Educational Systems*; 9-30.
28. Craddock, A., Church, W., & Sands, A. Family of Origin Characteristics as Predictors of Perfectionism. *Australian Journal of Psychology* 2009; 61:136-144.
- 30- Arjomand F. [Investigating the Relationship between Perfectionism Parents' Dimensions with Self-esteem, Self-Esteem, Self-Reporting among Their Students among High School Girls in District 7 of Education in Tehran]. Master thesis, Allameh Tabataba'i University 2008 (Persian).
- 31- Levinson Ch A, Rodebaugh Th L, White E K, Menatti A, Weeks J W, Iacovino J M, & Warren C S. Social appearance anxiety, perfectionism, and fear of negative evaluation: Distinct or shared risk factors for social anxiety and eating disorders? *Appetite* 2013; 67, 125-133.
- 32- Pakdaman S, Mortazavi Nassiri F S. Perceived parenting styles and fear of negative evaluation: Comparison of gifted and normal teenage girls. *Developmental psychology; Iranian psychologists* 2014; 10 (39): 249-262. (Persian).
- 33- Jahanbakhsh M, Khosh Konesh A, Heydari M. Comparing healthy and unhealthy perfectionism and personality type A in perceived parenting styles of students. *Quarterly Journal of Family Studies* 2013; 9(3): 359-381. (Persian).
- 34- Malekzadeh L, Heydari M, Pakdaman Sh and Tahmasian K. Interactive relationship between perceived parenting and self-efficacy with psychological well-being in adolescents. *Quarterly Journal of Family Research* 2014; 10 (37): 113-126. (Persian).
35. Mahmoudi Jasor (2006). The effect of parenting style on the independence and compatibility of third grade high school students. St. Petersburg Master's Degree in Psychology. Al-Zahra University.

36. Penelo, E., Viladrich, C., & Domenech, J. Perceived parental rearing style in childhood: internal structure and concurrent validity on the Egan Minnen Beträffande Uppfostranchild version in clinical settings. *Comprehensive Psychiatry* 2010;51: 434-442.
37. Farazi F, Khamassan A, Asadi Younesi M R. Relationship between perception of parenting styles and perfectionism dimensions of girl students in Birjand. *Quarterly Journal of Family Studies*, 2013; 9(36):439-450. (Persian).
38. Khanjani Z, Esmaeili Anamage B, Gholamzadeh M. The Role of Parenting Styles in Predicting Anxiety Thoughts and Obsessive Compulsive Symptoms in Adolescents. *Journal of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences* 2012; 20(1): 39-48.
39. Rashvanloo Tanha, Farhad. (2007). Relationship between perception of parenting style and academic achievement: role Mediator of academic motivation. Master thesis, University of Tehran.

Parents' parenting styles with perfection in single-parent families and several children

Nourolah Taheri¹, Razieh Shirzadegan², Saeede Elhami³, Nahid Mahmoodi^{4*}, Maryam Ban⁵, Sarah Sarandeyan⁶

1- Ph.D. in Nursing, Faculty of Medicine, Abadan, Abadan, Iran.

2- MSc in Nursing, Social Determinants of Health Research Center, Lorestan University of Medical Sciences, Khorramabad, Iran.

3- MSc in Nursing, Instructor, Faculty of Medical Sciences, Abadan, Abadan, Iran

4- Msc in Clinical Psychology, Abadan School of Medical Sciences University, Abadan, Iran.

(Corresponding author), E-mail: Mahmoodi.n2014@gmail.com

5- Master of Nursing Education, Instructor, Faculty of Medical Sciences, Abadan, Abadan, Iran.

6- Master of Epidemiology. Jondi Shapourhawaz University of Medical Sciences. Ahwaz, Iran.

Received: 24 May 2018

Accepted: 15 July 2018

Abstract

Background & Aim: It is an effective way to nurture healthy people in the family education community and to provide parents with information. The aim of this study was to investigate the relationship between parental parenting styles and perfectionism in nursing and medical students of the Faculty of Medical Sciences of Abadan and its comparison with single-parent families and several children in 2014.

Materials & Methods: This is a descriptive-analytic approach. The study population consisted of 322 nursing and medical students who entered the study by simple random sampling. Demographic questionnaire, parenting styles questionnaire and perfectionism questionnaire were used to collect information.

Results: There is no meaningful difference in men in the 4 dimensions of perfectionism (doubts about actions, parental expectations, parental criticism and ordering) between children and children, but worries about mistakes with a child are greater than worries about mistakes. With several children ($P<0.05$). The most influential child-rearing style in both sexes is male and female. In men, there is a positive and significant relationship between the authoritative parenting style and order. ($P<0.01$, $r=0.68$) And there is the least statistical relation between this parenting style and parental criticism ($P<0.01$, $r=-0.37$).

Conclusion: Considering the abnormal structure of perfectionism, the recognition of the relationship between parental parenting styles and the perfectionism of children, in addition to advancing perfectionism and personality theories, has helped educators to apply in practice with education Appropriate childcare practices prevented the development of this structure to some extent.

Key words: Parenting styles, Perfectionism, Students.